

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGŐLENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva:
Egész évre . 12.- kor. Negyedévre . . 3.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy óra . . . 1.- kor.

Egyes szám ára 4 fillér.

Felolós szerkesztő:
SIMON ISTVÁN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Plac-u. 12. (Nagytemplomtól felül.) Telefon 330.

Lapkiadó:
HOROVITZ ZSIGMOND.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:
Egész évre . 18.- kor. Negyedévre . . 4.50 kor.
Félévre . . . 9.- kor. Egy óra . . . 1.50 kor.

Egyes szám ára 6 fillér.

Khuen taktikája.

A leigázásunk céljából nyakunkra ültetett bécsi kirendeltség, a második darabont kormány, mely a Khuen szégyenteljes vállalkozása után alig tudott megalakulni, mert mindenki, akiben egy szemernyi hazafiság volt, huzódzott tőle, — most, miután Bécsig ható gyökere egyelőre elég biztosan tartja a magyar földben, még honmentéssel is kezd foglalkozni. Meg akarja menteni Magyarországot a horvát támadók ellenében.

A mentést pedig akként viszi végbe, hogy a támadónak ad igazat s annak a kedve szerint cselekszik.

Mi nem mondjuk, hogy az a törvény, amelynek megváltoztatásáért a horvátok oly szívósan küzdenek, szerencsés alkotás, még azt sem mondjuk, hogy ne lehetne rajta változtatni, de azt konstatáljuk, hogy a kormány cselekedete ebben a kérdésben egyenesen fegyverlerakás. De a fegyverlerakás nem azért történik, hogy azok a fegyverek ott maradjanak, hanem azért, hogy a jó horvátok, mint új szövetségesei a kor-

mánynak, ragadják fel azokat és törjenek vele majd a magyar nyelv érdekei ellen.

Ne feledjük, hogy jön, gyorsan közeledik a véderőtörvény revíziója, majd akkor az a kis tábor, amely nem alku-szik, amely a haza érdekeit mindenkivel szemben kész megvédeni, amelynek minden tagja a szeme közé vágná a vesztegetőnek a felkinált Judás-pénzt, mint ahogy cselekedett Papp Zoltán 7 évvel ezelőtt, Khuen első miniszterelnöksége idejében ama bizonyos ezresekkel, az a kis tábor, amely a nagy magyar nemzet igazi érzelmeit képviseli, majd sok bajt csinál. Majd követelni fogja a magyar nyelv érvényesülését a hadseregben és miután valószínű, hogy a magyar nemzet ebben a kérdésben ismét fellángol, követelni találja olyan erővel, amit nehéz lesz levern. Ezért kellene velük lepaktálni. Milyen jó is lesz majd megyen feltétlenül biztos szavazat, mikor a magyar nemzet testébe egy-egy tört kell szurni, milyen jó lesz az a negyven rideg cinkosfárs pótolni azoknak a helyét, akik esetleg a

viharzó felháborodás és a saját lelkiismeretök nyomása alatt még a mungók közül is visszaborzadnak és visszahúzódnak a saját nemzetök ellen irányuló merényllettől.

Mert, hogy a magyar nyelv jogát feltétlenül meg akarják ölni a véderőtörvény tárgyalásakor, az bizonyos, miután a bécsi parancs ezt követeli ezektől a veresruhásoktól.

A bécsi cél ez és tudjuk, hogy a cél Bécs szerint is szentesíti az eszközöket. Ne gondoljuk tehát, hogy a kedves horvátok „jo ga” lelkesíti a dicső kormányt, midőn a nyelvöket respektálja, óh nem, a kedves horvátok annak a fejében kapják meg a nyelvök respektálását, hogy segítsenek a magyar nyelv jogának kivégzésében.

Felhivatalos szócsövei utján azt hirdeti most a kormány, hogy az ő módszere az őszinteség, a béke, a szeretet, a kölcsönös megértés politikája.

Az őszinteségét ismerjük már a készfizetések mókájából, amelyhez olyan kurta köpönyet használt, hogy a lóláb minduntalan kilátszott alóla. Az osztrák kormány pedig megtette nekünk azt a

Turbánok.

Korán reggel erős kutyacsaholásra ébredt Timár Sándor. A kamaraszertű szobácska ablakából egy hegyeltőre látott, melynek havas fenyőfái közül kiemelkedett valami szürke köépület keresztet homlokzata és palakőfedelének fekete párkánya. Tűnődve nézegette a komor képet, mikor bátorítalan kopogtatás után Kenyeres János belépett a szobába.

— Azért jöttem, hogyha kedve volna früstök előtt éhómra járjunk egyet. Addig rendbe szedelődik a ház.

Csendesen lépegettek végig a pirostég-lás ámbituson. A konyha felől frissen pörkölt kávé szaga terlegett. Az udvaron harcisan kukorékozt egy begyes sárga kakas, az istállóból meg hosszú bödülés hangzott. A kútnál erős parasztlány merete a vizet, felgyürt ujjú vörös karján kifeszültek az izmok, amint kiemelte a kutból a vedret. A szélső utcai ablaknál meglebbent a nagyvirágu ócska függöny és elmosódottan egy aranyos fej körvonalai tűntek fel.

Halgatagon mentek végig a falu főutcáján. Egy-két mogorva arcú paraszt halk köszöntés szóval elbaktatott mellettük. Nehézsizmájuk alatt ropogott a hó. A tanító hirtelen mellékutra vágott. Hótlól lelapátolt uton mentek föl a lejtőn, mikor egyszerre feltűnt

előttük a piros kőköckéből épült uriak. Az uttól magas karvastagságú rudaktól álló vasrács választotta el, melyeknek hegyére apró hősipkákat huzott a hó.

Megkerülték az épületet és hólepte fenyők közt haladtak föl a hegyen, míg egyszerre csak a palaföldtől szürke épület előtt álltak.

— Ez a Szentilónai család temetkezőháza, mondta a tanító. Nyáron nem ilyen szomorú a képe, mert a párkány alatt fecskék laknak és az egész tele van futórozásával. Még az ajtaját is befogja a rózsa úgy, hogy a László ur be se megy, míg le nem hervadnak a virágok.

Lassan megkerülték a kőházat és a másik oldalon megindultak lefelé. A tejképu tanító beszédesebb lett.

— László ur szakasztott az apja formája, őlmagas, vállas, olyan, mintha vastól gyurták volna. Azt hinné az ember, félkézzel leütö a megvadult bikát és gyökerestől kicsavarja a növényekét. Az apja megtette. Vederből itta a legkomisszabb pálinkát és minden asszonyt megvert, mielőtt szerette volna. Ugy is hitták, hogy asszonyverő. Pogány lélek lakott benne. Mikor megházasodott, arasznyi csöpp asszonyt hozott a házhoz messze idegenből.

Ugy beszéltek, valami rokonoknál nevedett árva teremtés volt. De nagy familiából való, olyan halovány finom, kicsontu és ijedős, mint egy kanári. Azt is megverte azonmód, amint hazajöttek a lakziból. De csak akkor egyszer tette rá a kezét, mert az asszony szivgörcsöt kapott a nagy rémülettől. Csak addig élt szegényke, míg László urat a világra hozta.

László ur a papoknál nevelődött, azt hitták, köztük is marad. De mikor az öreg nagyurat duhaj mulatozás közben szél érte, hazajött, kiseperte a házból a sok léhűtőt, meg a töméntelen sikongató vászonceléket és azóta nem mozdul semerre.

— A faluba se jár?

— Nagy ritkán leballag a templomba, jobbára korán reggel, míg egymaga lehet benn. Amint bevetődik valaki, már indul kifelé. A falubeliek közül csak Turbán bátyámékhöz látogat; néha kéthónapban egyszer, néha háromszor is hetenként. Könyveket, meg virágokat hoz a lányoknak. Egyszer ökrös szekéren hozta a réti virágot; vasvillával hányták le az udvarra és akkor három napon át térdig jártunk jószagu fűvekben. Máskor virágzó orgonafákat küldött télvíz idején. Nézze, most is a vadásza valamit viszen fölfelé az ámbituson.

Átköltözés miatt hatóságilag engedélyezett

Zavatzky Leó

végkiárulás!

női és férfi divat üzletében
Debreczenben, a Bikával szemben

szivességet, hogy egészen őszintén leplezte ezt az őszinteséget.

A békét illetőleg elhisszük, hogy őszintén szeretné a kormány, ha békét hagynánk neki, mikor a nemzet jogainak elsíntésében fáradozik.

A szeretetet és kölcsönös megértést azért áhitja és várja el még a nemzetiségek részéről is, mert faj- és nyelvre való tekintet nélkül elég szép summácskát osztott szét és elég hordót üttetett csapra a választások alkalmával, amiért tudvalevőleg szeretet és megértés járna.

Szemére hányja az egyik félhivatalos Justhnek és barátainak, hogy „nem is olyan régen éppen Justhékban látták a horvátok a legjobb barátait. Supilo is. Még a szerbek is.“

Erre a szemrehányásra Justhék igazán büszkék lehetnek. Igen, megtettek ezek a derék férfiak a nemzetiségekkel egyetértve mindent a magyar nemzet jogainak érvényesítésére. Szép, feiemelő látvány volt az, hogy a nemzetiségek nem Béccsel, hanem velünk tartottak. Csak hálánk és köszönetünk járhat ki azoknak, akik ezt az egyetértést létre hozták.

A legnagyobb és alig helyrehozható vétek az volt, mikor a koalíció uralomra jutása után sokan, de nem Justhék, megfélemlítettek erről a szép egyetértésről s a nemzetiségektől visszahúzódtak, a testvérisülést elfelejtették, egyszer-e-gyszer, mondjuk meg az igazat, méltatlannul is bántak velök. A horvátok pedig egyenesen kijátszásnak, becsapásnak nyilvánították a barátság tovább folytatása helyett a szerintök sérelmes vasuti

politika törvénybe iktatását. Hát az tagadhatatlan, hogy szerencsétlen időben történt s a horvátokkal való elég kedvező viszonyunkat teljesen tönkretette. Kívánatos a jó viszony a horvátokkal épügy, mint a nemzetiségekkel. Minden jó hazafi azt kívánja, hogy értsük meg egymást. De ennek a megértésnek, ha létesül, ne a magyar állam s általában a magyarság gyengítése, hanem erősítése legyen a célja. Ha szövetkezünk, szövetkezzünk Bécs ellen.

És ez nagy különbség. Most Khuen szövetkezett a horvátokkal Bécs érdekében a magyar nyelv ellen.

Akárki meglássa, hogy a horvátok, miután a maguk nyelvének a jogát kicsikarták, Khuennek az intésére vigan fognak szavazni a magyar nyelv ellen.

Simon István.

Apponyi tanársága. A budapesti egyetem jogi fakultásának tanácsa ma délelőtt tizenegy órakor összeült, hogy döntsön gróf Apponyi Albertnek az egyetem katedrájára való meghívása ügyében. A második közjogi tanszék leendő betöltése a közigazgatási jogot is felöleli. A jogi kar több tagja Doleschall Alfréd, Kmety Károly, Concha Győző és Földes Béla már előzőleg megkérdezték gróf Apponyi Albertet, elfogadná-e a tanszéket és Apponyi úgy nyilatkozott, hogy magára nézve ezt a legnagyobb megtiszteltetésnek venné. Gróf Zichy János kultuszminiszter szintén mindent elintézett Apponyi kinevezése körül és így már csak az a formalitás marad hátra, hogy a jogi fakultás meghívja gróf Apponyi Albertet. A tanács ma délelőtt tizenegy órakor ösz-

szült és értesülésünk szerint titkos szavazással egyhanguan úgy döntött, hogy gróf Apponyi Albertet megfognák hívni a második közjogi tanszék betöltésére. Így aztán már egészen bizonyos, hogy Apponyinak katedrája lesz.

A horvát kérdés.

A képviselőház ülése.

A horvát kérdés van a napirenden. Polónyi Dezső — aki ezt a szövevényes problémát alaposan áttanulmányozta — másfél óras beszédet mond, amelyet élénk figyelemmel kísérek az összes pártok. Utána gróf Pejacevics Tivadar magyarul, Paprakovics Györgye pedig horvátul fognak felelni Ostfy és Polónyi felszólalására. A karzatnak külön érdekessége van; az újságírók jobboldali karzatán ugyanis ott ül Zagorka Mariska, a zágrábi „Obzor“ női politikai munkatársa, akinek a jelenléte arra enged következtetni, hogy a horvát vita széles mederbe telődik.

Kabós Ferenc alelnök az ülést féltizenegy órakor nyitja meg. A múlt ülés hitelesítése után

Elnök bemutatja a beérkezett irományokat és kérvényeket.

Ezután felolvasták az interpellációs könyvet, amelybe Szmracsányi György a Pool-szerződés ügyében, Sümegi Vilmos pedig az erdélyi földgáz tárgyában jegyeztek be interpellációt.

Sümegi Vilmos interpellációja a következőképen hangzik;

1. Szándékozik-e a pénzügyminiszter ur az erdélyi földgázvonulatok sürgős föltárása iránt intézkedni?

Az utca tulajdalaról látták, amint a félig paraszti módon öltözött marcona ember vigyázva emelt magasra egy nádból font kosarat.

A füstös nappaliban már terített asztal várta őket. Turbán az asztalfőn elnökölt, előtte füstölt oldalas és egy üveg borovicska, míg a hervadiképu asszony a párolgó kávécsészék és mazsolás vajsárga kuglóf szomszédságában huzódott meg. A jegyző bicskáját élesítette a kenyérvágó kés pengéjén. Évi ragyogó arccal szaladt Sándor elé. Dicsekedve tárta fel a hatalmas dobost, melynek rózsaszín ölében ezüstburkolatu cukros csemegék halmaza feküdt.

— Nézze Sándor bácsi, ez mind az enyém! Menjen be és nézze meg, mit kaptak a lányok.

Sándor belépett a ripszbutoros utcai szobába. A foltos lapu tükör előtt állt Flóra egy kéve biborkelyhü rózsával a karján. Erős fogával kette harapta az egyik rózsaszárt s a melegpiros virágot kacér mozdulattal tűzte csillogó hajába. Mosolyogva fordult vissza.

— Nézze Sándor, mit hozott a karácsony reggel. Nekem vörös rózsákat az Annának meg fehér violát. A földesur küldte. Nincs szegénynek sénkije, akinek örömet szerezzen.

Anna hallgatagon válogatta össze a legdusabb violafürtöket és kiment a szobából. Sándor utána nézett.

— Most földsziti a szobáját a violával. Flóra vállaltvont.

— Oh dehogy. Atviszi a jegyzőnéhez, aki szegény harmadéve feskzik tődövészben. Nagyon szereti a virágot.

Még egy rózsát tűzött a hajába, a többi meg féltő gonddal helyezte el egy vizes tábla.

— Ugy és most menjünk reggelizni.

Amint kiléptek, éles lüticszó hangzott fel az ámbituson. Az ajtó felpattant egy ölmagas férfi jelent meg a küszöbön. Mögötte két sovány orosz agár marakodott az egyik házórozó kuvasszal.

Az öreg Turbán úgy felugrott, hogy a kávé vastag föle kilocscsant a kockás terítőre. A jegyző mereven szegezte előre a bicskát és a kenyérvágó kést, míg a tejképu tanító lángpirosra válva szolgálatkészen ragadta meg a kicsapódó ajtószárnyat. Turbánné zavartan keit fel. Évi pedig a kályha mögé huzódott cukros dobozával.

A földesur könnyedén köszöntötte a jelenlevőket, aztán oly mélyen hajolt Flóra kinyújtott jobbja fölé, hogy hosszú szőke bajusza a habfehér kezét surolta.

— Timár Sándor öcsém, kedves rokonunk végzett mérnök és kezdő író, hadarta Turbán. Nagyságos Szentilonai László nagybirtokos.

— És naplopó, folytatta mély, nyugodt hangon a földesur.

Turbánné zavartan köhécselt, de Turbán kenetesen szólt:

— Jóságos pátrónusunk.

A két fiatal férfi megszorította egymás kezét.

— Ha szivesen látnak, itt reggelizem, de csak úgy, ha megigérik, hogy ma estére valamennyien nálam vacsorálnak.

Szentilonai beszédközben a társaság felé fordult, de szavai végeztével Flórára tekintett. A lány gránápiros ajka megrándult és gögösen hátraszegezte szép fejét.

— Nagy boldoggá tennének, folytatta halkan és aázatosan a földesur. Olyan szomorú nálam. Örülnék, ha valaki nevetne a szobákban.

Flóra beleegyezőleg bólintott, aztán csendesen szólt Sándor felé.

— Legalább látni fogjuk a kastélyt. Gyerekkoromban kíváncsi voltam rá és félttem tőle.

A társaság ezután lármás örömmel fogadta a meghívást és hangos szóáradat közben telepedett az asztalhoz. Észre sem vették, mikor Anna benyitott a szobába. Csendesen lépett az asztalhoz és a lilapiros Turbán előtt borovicskás flakát kicserélte egy pohár friss vízzel. Aztán lehajolt a kályha elé és a hidegtől pirosra csipett kezével néhány hasáb fát vetett a parázsra.

Robencscu Augusta.

Szabó sztrájk

nem akadály arra, hogy elegánsan öltözködjünk.

Saját készítményeim férfi ruhákban és felöltőkben rendelkezésükre állnak!

Tessék meggyőződni! Szabott árak!

Kende Ignácz

férfi, fiu- és gyermekruha telepe

Piacz-utca. 55. sz.

a „Hungaria“ kávéház mellett.

2. Minő intézkedéseket szándékozik tenni, hogy az erdélyi földgazforrások mielőbb felhasználhatók legyenek és értékesítsenek? Az interpellációkra fél kettőkor tér át a Ház.

Következik

a költségvetés részletes vitája

során a horvát belügyi igazgatás fölött megindult vita folytatása.

Első szónok

Poányi Dezső, aki pártjának álláspontját akarja kifejteni. Hosszadalmas és részletes történelmi visszapillantással kezdi beszédét s az oknyomó történész gondosságával mutatott rá arra a régi viszonyra, amely Magyarország és Horvátország között fennáll. Horvátországban az a meggyőződés van elterjedve, hogy egy, Kálmán király idejében megkötött nemzetközi szerződés biztosította Horvát-Szlavonia és Dalmácia függetlenségét, a magyarok pedig ezt a tényt brutálisan megtagadták. Evvel szemben szónok megállapítja, hogy az említett országok Szent László idejében veszítették el függetlenségüket, amikor a lázadó Péter bán Kozmánsky hegyénél elesett s Szent Lászlót Zárában Horvát-Szlavonia királyává koronázták. Ez időtől kezdve Horvát-Szlavoniát már a nemzetközi viszonylatban sem tekintik függetlennek, amit a külföldi historikusok és egykoru feljegyzések bizonyítanak. Idők folyamán a horvátok az osztrákok felé gravitáltak; itt azonban oly csalódás érte őket, hogy ismét a magyarok felé közeledtek. Így jött létre az 1868-iki horvát kiegyezés, amely Horvátországnak a szent korona országaihoz való tartozásán alapszik. Ezt a kiegyezést a horvát képviselők akkor őszinte örömmel fogadták és szónokuk a Házban kijelentette, hogy a magyar szent korona országainak egységét megővni, köteleességüknek tartják. Az 1868. évi XXX. t.-c. sehol sem biztosít a horvátoknak önálló államalakítási jogokat. Szónok megkérdi a horvát képviselőket, hogy mit értenek horvát-magyar állampolgárság alatt? Azt mondja, hogy Tomasics bán a horvát irányzat érdekében egy könyvével meghamisította a történelmet. Attér a trializmus kérdésére.

Eröss Lajos emléke.

Ujabb részvét nyilváníások.

Még mindig tömegesen érkeznek a részvétet kifejező táviratok és levelek megboldogult Eröss Lajos püspök elhunytá fölött. A püspöki titkári hivatal levéltárában örök dokumentumokként elhelyezték ezeket a részvét-táviratokat, hogy az utókor számára ezáltal is megőrkítsék dr. Eröss Lajos püspök emlékezetét.

A legujabbban részvét nyilatkozatokat küldtek a következők:

Simonffy Károly a Magyar Református Tanítók Országos Egyesületének elnöke, Hajdúhadházi. Baksay Sándor dr. a dunamelléki ref. egyházkerület püspöke. Nagy Dezső, az egyetemes konvent ügyese. Prónay Dezső, az evangélikus egyházak egyetemes felügyelője nevében. A Budapest—zuglói ref. egyház parochiális tanácsa nevében Hamar István gondnok.

Hajdúmezei ref. tanítótestület. A hódmezővásárhelyi városi tanács. Fábrián István református tanítótestületi elnök, Szinérvár-ajáról. A kolozsvári theologiai fakultás nevében a tanárkar. A budapesti Kunos és Keleti féle kereskedelmi akadémia. A heves-nagykunsági ref. egyházmegye, Tóth gondnok. Bakonyi Samu országgyűlési képviselő.

Gróf Zedewitz Jaroslav Felsőzempléni ref. egyházmegye. Külsősomogyi ref. egyház-

megye. Kálmán esperes. Szabó Albert, Beregszász. Belényesujlaki ref. egyház. Szabolcsmegye alispánja. Dunántúli ref. püspöki konvent. A pápai ref. egyház nevében Gyuratz. Dombi esperes, Békésgyula.

Kolozsvár, Demecser, Vas esperes. Kiss Ferenc lelkész, Püspökladány. Dókus Ernő Ujtátrafűred. Balassagyarmat, Baltik püspök. Hajdúszoboszlói egyházközség. Félix fűrdő, Fejes püspök.

Nagybányai ref. egyházmegye, Széll György esperes. Sulyok, Nagyvárád. Scholz evangélikus püspök, Budapest. Szatmárnémeti ref. tanítóképző intézet és ref. felsőbb leányiskola, Demjéné Molnár Ilona, Pozsvék Irén igazgatók. Szatmárnémeti ref. főgymnasium. Hevesmegye alispánja. Szatmárnémeti ref. lelkészi hivatal. Nagybecskői ref. misszió kör lelkészi hivatala.

Debreceni élet.

..

Van most Debrecenben egy érdekes és értékes kiállítás. Persze, az Ipartestület disztermében van a Simonffy-utcán és bizony a Simonffy-utcán nem szoktak kiállításokat felkeresni. Ez azonban nem baj, mert ha szép és érdekes látni való van valahol, mégis felkeresik egy páran, akik talán hallottak róla.

A kiállítás címe persze nem is csábít senkit. Ugyan ki akar Debrecenben háziipari kiállítást látni, mert erről van most szó. Valami olyast selyt mindenki, unalmas és ügyetlen parasztkézekkel csinált apró himzésekről és tudja isten milyen közönséges dolgokról van szó és olyan apróságokról, amik senkit sem érdekelnek, nem szépek, művészietlenek, és ha venni is akar belőlük valaki, már csak a cél érdekében is, nem lehet, mert nincsen valamire való munka, ami mégis megtetszenék annyira, hogy elszánja magát a véletlenül betévedt ember a vásárlásra. Pedig akik így gondolkoznak, nagyon csalódnak, mert sok minden olyan van a kiállításon, amiért érdemes két teljes emeletet megjárni és bizony még az is, hogy rászán az ember valamennyi összeget az ember és vásárol valami apróságot magának. Mert vásárolni lehet, olcsón és szépet, jót, kit ne csábítana ennyi előnyös feltétel? És a kiállítást még sem keresik fel. Pedig nemcsak az van a dologban, hogy szép dolgot lehet venni, hanem az is, hogy a háziipart, a magyar faluk művészi munkáját fel kell lendíteni, divatba kell hozni és mindent, mindent elkövetni, ami ennek a kiállításnak és e kiállítás révén azoknak a faluknak, amelyekből össze van szedve, javára szolgál. Mert ez is a mi kulturánknak, a magyar faluk titkon fejlődött magyar kulturájának a terjesztése. Tavaly Berlinben divatba jött a kalotaszegi varrottas, a kalotaszegi ruha és Magyarország más vidékeinek a primitív, de művészi szépségű kézimunkája, tavaly nem győzték és nem tudták a Berlin vásárló kedvét kielégíteni. És a népművészeti háziipari szövetkezet ma még mindig azt akarja, hogy csak itthon ismerjük a mi művészi háziiparunkat. Pedig ott volna a külföld, a világhír, a jó árak, amit a külföld tiszt és minden egyéb jó, ami az ilyen divatoknál a készítőkre háramlik és ez a szövetkezet olyan annyira magyar, hogy először csak itthon akarja a maga működését és igazán megbecsülendő törekvéseit megis-

meríteni és elismertetni. Hanem, úgy látszik, hiába. Ez a debreceni kiállítás, hát bizony elég kicsi, a vezetőség rá fizet súlyos pénzeket, de nem bánják, mert úgy gondolkoznak, hogy ha évekig rá is fizetnek, még sem baj, mert idővel, majd ha a közönség hozzámelegedik és talán fejlődik is annyira az izlése, hogy az izléstelen, drága idegen holmik helyett művészi dolgokat keres, akkor talán lesz haszon is valami kicsi rajta. Akkor például lehet majd belépődíjas kiállításokat rendezni és még így is sokat elfognak adni. Lehet, de ma még mindig ott vagyunk, hogy senki sem vesz annyi fáradságot magának, hogy felmegy és megnézi.

A kiállítás anyaga maga mind nagy fáradsággal összeszedett szönyegek, famunkák, himzett, varrott apróságok, terítők, kosarak, mind nagyon szépen megcsinálva. Van a kiállításon egypár olyan régi kivarrt fejdiz, aminek a mintájának színösszeállítására meglepi még a jobb izlésű és intelligensebb, sok mindent látott embert is. De emellett, mert ezek a régi himzések olyan apróságok, hogy alig tűnnek szembe, kivált annak, aki megijed a sok, már másolás után készült népi terméktől. Van még egy kis kézi zsebkendő és egyéb apróság számára való táskák, ridicüle, ahogy nevezik. Ezek magyaros ovális alakú, fehér szövet alapon kék és piros díszszel kivarrva, a szélén fehér bőrrojtokkal készült apró kedves dolgok és emellett megveszik azokat a formátlan, izléstelen mintájú, négyzetes zsákokat, amiket sajnos már a háziipar is készít, mert ezt veszik inkább. Szinte csudálatos, hogy azért, mert olyat senki se visel, vagy azért, mert amaz selyemmel van kivarrva, jobban veszik a művészietlenebb munkát.

Hanem más is van, apró fapólcok, a lehető legegyszerűbb mind, a mintájuk, a faragásuk is a primitív, de azért annyira művésziek, hogy megakad a szem rajta. Megmagyarázhatatlan, hogy miért tetszik, de kedves és szép dolgok. Lehetetlen külön meg nem emlékezni egy debreceni székely tanonc faberakású képéről, tájkép — és olyan mintha festve volna, teljesen művészi munka és talán ez a leértékesebb az egész kiállításon.

Ugy találomra elég talán ennyit is megemlíteni, nem sok, de ha ez a szerény pár sor utmutatása nyomán megnéznék egypáran a kiállítást és valamivel hozzájárulnának a háziipari szövetkezet munkájához, nem adományokkal, hanem vásárlással, a kulturához, a magyar kulturához járulnának hozzá.

Az álbecsület halottja.

Hirschler Frigyes öngyilkossága.

A lapok közölték, hogy Hirschler Frigyes orvosnövendék, Hirschler Tivadar egyetemi orvostanár tizenkilenc esztendő fia tegnap öngyilkossági szándékkal halántékon lőtte magát s meghalt abban a pillanatban, amikor súlyosan sebesült állapotban a szanatórium kapuján bevitték.

Téves az a hír, hogy a sok reményre jogosító fiatal embert boldogtalan szerelem

Hotel „Arany Sas” szálloda
Központi pályaudvarral szemben. **Budapest.** Baros-tér 19. szám.

Családi szálloda. Pedáns tisztaság. Modern kényelem. Szóák, villanyvilágítás és kiszolgálással 2 korona 60 filértől feljebb. Szálloda tulajdonos: **FRIED GYULA.**

kergette a halálba. A szörnyen sujtott, kétségbeesett szülők csak késő este tudták meg, hogy milyen ok nyomta kezébe az öldöklő fegyvert. Es az ok majdnem olyan megrendítő, mint maga az öngyilkosság.

Az álbecsület hajtotta a fiut a halálba. Az az álbecsület, amely lovagiaskodásban nyilvánul s a lovagias affér kedvező vagy kedvezőtlen elintézésében merül ki.

Hirschler Frigyesnek afférja támadt az egyik kollégájával. A rencortre súlyos természetű volt s ugynevezett lovagias térre terelődött. A segédek magatartása okozta-e, vagy az összeközös természetében volt, de nem lehetett elintézni.

Az éizékeny és a társadalmi elítéletek alatt álló fiatal ember úgy képzelte, hogy elintézetlen ügye lévén, a becsületét is elvesztette. S ezért inkább eldobta magától az életet, a legszélsőbb kétségbeesésben hagyván hátra szüleit.

Egyetlen fiugyermeküket veszítették el ezek a boldogtalan szülők. Van még egy tizenkét éves leányuk, aki azonban születése óta betegségben sanyalódik. Az álbecsület tehát egyetlen reményüktől és vigaszuktól fosztotta meg a közbecsületben álló familiát, mely iránt a legszeleesebb körökben igen nagy részvét nyilvánul meg.

Az Odollal való szájpolálás valószínű jótétemény. A szájbeli erjedési folyamatok, melyek a fogakat lassanként megromtják, biztosan megakadályozhatók és minden Odol-öblítés után az egész szájban üdítő frissesség terjed el.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Csütörtökön a lipcei szimfonikusok hangversenye.

* **Zilahiné — nadrágszoknya**ban. Pénteken kerül színe Fall Leo nagyszerű operettje az Elvált asszony a cimszerepben Zilahinéval. Különös érdekességet kölcsönöz ez előadásnak a nadrágszoknya bemutatása. Zilahiné ez estén újból felveszi a nőidivat e legújabb trükkjét, melyet Madame Berkovics hozott direkt Párisból részére.

* **Halhatatlan lump.** Eysler és Dörmann a szombati operett újdonság szerzői jó ismerősei a mi közönségünknek. Különösen Eyslert, a komponistát ismerjük a Vándorlegényből, mely nagyon sokszor aratott a régi népszínházban. Dörmann Félixet egy drámáján kívül, mely a Magyar színházban adatott, még mint a Varázskeringő ügyes librettistáját ismerjük. A halhatatlan lump, közös nagy sikerük, melylyel diadalmasan vonult be az operett a Bürgertheaterbe és kétségtelen siker fog járni nyomában nálunk is. Lujját Szilassi Etelka játssza, aki nagy ambícióval és sok szeretettel készül feladatára. A cimszerepet Horváth ábrázolja. Jó szerepekhez jutottak még Bárdos, Rónai, Vajda, Torma, Kemény, Ligeti, Kardos, Borbély, Czuczor és a kis Szirmai Magduska, aki a 8 éves hárfás lányt játssza.

Vármegyei községek réme.

13 éves tolvaj fiu.

A debreceni kir. ügyészséghez tegnap szenzációs feljelentés érkezett egy fiatal gonosztevő ellen.

Hajdudorogon és Hajdunánáson az utóbbi időben több lopás történt. Legutóbb Pese Antal dorogi gazda lakását törték fel és 400 koronát elvittek.

Tegnap délelőtt a hajduböszörményi országos vásáron feltűnt egy rendőrnek, hogy egy 13 éves kis fiu könnyelműen költekezik és 100 koronásokkal fizet. A rendőrségen a fiu hamis nevet mondott be, de a kihallgatás alkalmával kiderült, hogy a valódi neve Arvai Mihály és Pesét ő rabolta ki. Hatszor szökött már meg a lelencházból és a javítóintézetből. Több betörést és lopást követett el.

Érdekes, hogy a fiatal bűnös hogyan használja fel a debreceni rendőrséget a lopott pénz elküldésére. Nánáson egy gazdag özvegyasszony lakásáról ellopott 100 koronát, bejött Debrecenbe, ahol a vasúti állomási rendőrség parancsnokának átadott 90 koronát, kérve, küldje el azt postán Arvai Imrénének Tokajba, ő nem tudja azt feladni és fél, hogy elveszti.

A fiu azután nyugodtan hazament és tovább lopott. A pénz Tokajból visszajött, hogy címzett ismeretlen. Dorogon sem tudták kézbesíteni és most a debreceni rendőrségen van letétben. A fiut a rendőrségen lefénnyképezték és azután Dorogon átadták a csendőrségnek. A börtönben is le van láncolva, mivel szökésétől tartanak. Nánásra viszik a még ki nem derített lopások nyomozása végett.

A debreceni vivőverseny.

A nevezések elbírálása.

Az elmúlt vasárnap Nyiregyházán tartott kerületi gyűlés bírálta el az április 1. és 2-án tartandó vivőversenyek nevezéseit.

Kardversenyre 18, törversenyre pedig 6 elsőrangú országos hírv versenyző nevezését fogadta el a kerületi gyűlés, úgy hogy nem lehet már kétség sem aziránt, hogy a mérkőzés elsőrendű sportesemény számba fog menni. Eddig összesen 9 értékes tiszteletdíj áll a rendező klub rendelkezése alatt, s kerül a versenyen kiosztásra.

Számosan érkeznek a vidékről, de Budapestről is a versenyre, a verseny rendezősége a szállodák szobáit jó részben lefoglalja a vi-

dékiek részére. Nagyszámban jönnek át különösen Nagyváradról, Szatmárról, Nyiregyházáról, Kassáról, Eperjesről és Miskolcra, de a felsőmagyarországi kerület más városaiban fennálló sportegyesületek is képviseltetik magukat. A magyar atlétikai szövetség dr Földváry György vivőszakosztályi előadót küldötte ki a versenyre.

A minősítési versenyek április 1-én szombaton délután zárt körben a klub helyiségében fognak végbemenni, míg a döntő mérkőzések április hó 2-án vasárnap délután a Bika szálloda disztermében 3 órai kezdettel folynak le. A rendező klub figyelmezteti a közönséget, hogy a vivők érdekében a verseny színhelye: a diszterem nem lesz fűtve. A páholyok már mind le vannak foglalva, körszék — tiszteletjegyek is csak korlátolt számban nyerhetőek még a vivő klub titkári hivatalánál.

A verseny tiszteletdíjai a napokban már kiállításra kerülnek.

A tiszteletjeggyel bírők részére program-megváltás nem kötelező, sőt programmot díj nélkül kapnak.

UJDONSÁGOK

— **Személyi hírek.** Domahidy Elemér főispán, Kovács József polgármester, Magoss György tiszti főügyész és Varga Elemér dr. tanácsnok Budapestre utaztak, hogy a város néhány ügyeit a miniszteriumban megsgéssék.

— **Tűzvizsgálat a színházban.** Tegnap délután a színházi állandó tűzvizsgáló bizottság vizsgálatot tartott a színházban. A vizsgálatnál megjelentek Körner Adolf, K. Tóth Mihály tanácsnokok, Rostás István főkapitány, Debreczeni Jenő, Aberle Raymund világiági igazgatók, Publig Ernő tűzoltó főparancsnok, Zilahy Gyula szinigazgató. A bizottság megtekintette a szinpadot és nézőteret, továbbá a gépházat s kifogásolni valót nem talált.

— **Háztulajdonosok figyelmébe.** A főkapitány a következő felhívást teszi közzé: A közegészség és közisztaság tárgyában Tb-2031—1887 hkgy. szám alatt alkotott szabályrendelet 22. §-a értelmében a háztulajdonosok kötelesek a házuk előtti járdarészt mindennap elsöpörtetni, száraz időben pedig naponként reggeli 7 óráig legalább egyszer tiszta vízzel fellocsolgatni. A rendőrközegek jelentéseiből, valamint saját tapasztalataim alapján arról győződtem meg, hogy a háztulajdonosok a hivatott szabályrendelet intézkedéseinek nem tesznek pontosan eleget. Felhívom ennél fogva a háztulajdonosokat, hogy az intézkedésekben meghatározott kötelezettségeiknek annál is inkább tegyenek eleget, mert a rendőrközegeket a rendelet pontos betartásának ellenőrzésére felhívom s esetleges feljelentés esetén a háztulajdonos 100 korona pénzbüntetéssel sújtatik. Debrecen, 1911. március 29. Rostás István főkapitány.

— **A Nőiipariskola hangversenye.** A Nőiipariskola április hó 2-án d. u. 5 órakor a „Royal” nagyeremben tombolával egybekötött hangversenyt rendez. Belépődíj 1 korona. — A belépőjeggyel mindenki egy tombola jegyet kap. Program: 1. Haydn simphonikák: zongorán előadják: Faller Anna és Losonczy Irma. 2. Melodráma: „Az utítél”, írta Várady Antal, előadja: Husz Erzsike, zongorán kíséri Dömök Kornél. 3. Dalok: Éneklő Dávid Kata, Váradi Ilona. 4. Trio. Dalok: Nacturne. — Mandelszohn, Bartholdy. Menyegzői induló: Hegedű Pálly Erzsike, Cselló Pálly Piroška, zongora Pálly Irénke.

Blous, Alj, Pongyola, Márton Ferencz „Harisnya királynál” Degenfeld-tér 8. szám a. Olcsóság! Pongyola már 2 forint 25 krtól kezdve.

— **A Debreceni Zenekedvelők Köre** Liszt Ferenc születésének 100-ik és halálának 25-ik évfordulója alkalmából 1911. március hó 30-án csütörtökön este fél nyolc órakor a városi színházban tartja a nagy mester emlékének szentelt V. ik hangversenyét, melyen a Lipcsei Filharmónikus Zenekar lép fel Winderstein Hans tanár, karnagy vezetése alatt. I. 1. Mozart. (1756—1791.) Jupiter szimfonia, C dur. a) Allegro vivace. b) Andante cantabile. c) Menuetto. d) Molto allegro. (Finale) 2. Liszt. (1811—1886.) Les Préludes. (Szimfoniai zeneköltemény Lamartin után.) II. 1. Goldmark. (1832.) Tavasszal. (Hanoverseny-nyitán.) 2. Gsajkovszky. (1840—1893.) Diótörő. (Suite.) 3. Liszt. (1811—1886.) Magyar rapszódia. (F dur.) Az I. és II. szám között 5 perc szünet. Kezdeté pontban fél 8 órakor. Előadás alatt az ajtók zárva maradnak s a nézőtérre senki be nem léphet. Tagok belépő díjat nem fizetnek s színházi jegyeiket Hegedűs és Sándor könyvkereskedésében vehetik át. Diakjegyek, (Karzati ülőhelyek,) még a mai nap folyamán Hegedűs és Sándor cégnél 50 fillért kaphatók.

— **Mezőgazdasági cselédirtató** gazdák figyelmébe. A városi adóhivatal közhírré teszi a következőket: A m. kir. földművelésügyi miniszter 5400—1911. számú körrendeletje értelmében felhivatik a gazdasági, külső cselédirtató gazdák figyelmébe, hogy minden egyes gazdasági cselédjüket után, az orsz. gazdasági munkás- és cselédsegély pénztár javára a városi adópénztárnál évenként fizetni köteles 120 filléres hozzájárulási díjak minden év április 1-én válnak esedékesekké: e díjakat az esedékesség napjáig annyival is inkább fizessék be, mivel cselédjeiket ért baleset esetén a segélyek csak akkor folyósíthatnak, ha e díjak az esedékesség napjáig, vagy ha utóbb, de a baleset előtt 30 nappal befizettek. Egyben értesítetnek, hogy cselédjeik létszámában beálló minden változást 15 napon belül a városi adóhivatalnak bejelenteni és cselédjeik után a díjakat befizetni kötelesek. Városi adóügyi osztály.

— **Kinevezés és áthelyezés.** Kulin Imre kir. törvényszéki elnök Tóth József napdíjas hivatalosolgát, a hajdusoboszlói kir. járásbírószághoz III. osztályu rendes hivataloszolganak nevezte ki, Pór Dánielt pedig rendes napdíjas szolgának vette fel.

— **Tanítók délutánja.** A református tanítók délutánja, mely változatos műsorral március 25-re lett meghirdetve, de amely a dr. Erőss Lajos püspök halálával a ref. egyházat s ebben a ref. tanítóságot is ért mély gyász miatt nem volt megtartható, április 1-én szombat délután 5 órakor a Royal disztermében ugyanazon műsorral lesz megtartva. Ez lesz ebben a ciklusban a tanítók utolsó délutánja. Ezek mint befejező ünnepségnek kiváló érdekessége lesz az a prolog, melyet Tassi Miklós igazgató-tanító irt s melyet több tanító és egy tanítónő ad elő. A többi számok is érdekesekek lesznek. Hisszük, hogy a nagy közönség most is meg fogja tölteni a Royal disztermét, mint máskor is a tanítók délutánján.

— **Neki hajtott a villamosnak.** Tegnap délelőtt a Csapó- és Burgondia-utcák sarkán a sebesen jövő villamos kocsit elütött egy szekeret, melyet egy fiatal ember hajtott. A lovakat hajtó ember nem hallotta a villamos csengetését s így kocsiját a villamos elütötte. Sem a lovaknak, sem a fiatal embernek nem történt baja, csupán a villamos egyik jelzőtáblája s a kocsit egyik kereke s oldalrésze törött össze.

— **Elgázolta a szekér.** Rác Gábor püspökladányi lakost, ki gyanútlanul haladt a Ladányról Bátorfára vivő országúton, elütötte Szőlősy Károly biharnagybajomi lakos kocsija. A földre bukott emberen, aki nem hallva a kocsizörgést és kitérésre intő hangot, a szekér lovastól együtt keresztülgázolt s emiatt 20 napon tul gyógyuló sebesülést okozott. A megsérült ember feljelentette Szőlősyt, ki ellen folyamatba tették a bünyenyítő eljárást.

— **Egy rendőrtiszt viselt dolgai.** Bécsből jelentik: Az itteni törvényszéken egy érdekes multu ember fölött mondtak ítéletet. Az elítelt Blumenthal Ferenc Richárd, akit Bigámia, csalás és lopás miatt 3 esztendei fegyházzal büntettek. Blumenthal Grácban jogot végzett, azután rendőrtiszt lett Steyrbén. Akkor vette feleségül Dunkel Zoé kisasszonyt Budapestről, aki több gyermekkel ajándékozta meg. Steyrből azonban egy hivatali sikkasztás miatt megszökött Amerikába, ahol könyvvezető lett. A felesége visszajött Budapestre a gyerekekkel. Azalatt Blumenthal Amerikában egy német származású hölgyvel kötött házasságot és ezt is cserben hagyta. Monte-Carlóban szállodai titkár lett és itt újra egy nagyobb sikkasztást követett el. Azután Londonba szökött, ahol széhhámoskodásból és csalásból élt. Amikor itt már veszélyessé vált a helyzete, akkor szédelgéseit Hamburgban, Mainzban és Bécsben folytatta.

— **Hűtőházak Debrecenben.** A külföld nagy városaiban szörme prémárak, diszruhaneműek, szőnyegek stb. a meleg időszak alatt hűtő raktárházakba való megóvása rég idő óta divik, miért is ezen konzerválási módot a városunkban létesített Vendéglősök Műjegygyár R. T. hűtőházaiban erre a célra modern berendezéssel ellátott, molykár ellen megóvó telepet állított, hol férfi, női bundákat, téli kabátokat, szőnyeg, diszruha stb. 4—7 fokos hidegben biztonságban tartanak. A megóvandó árukat bárki hívására elszállítjuk a háztól és évi csekély díjakért megóvjuk. Telefonszám 820. A Vendéglősök Műjegygyár Részvénytársasága.

— **Az utolsó felolvasó-est.** Ma este öt órakor lesz a róm. kath. főgimnázium disztermében a csütörtöki felolvasó-estek czidei sorozatának befejezése. A rendező bizottság különösen gazdag és értékes programról gondoskodott bucsuzóul, ezért kéri is a közönséget a pontos megjelenésre, mivel a színházban tartandó hangverseny miatt is a program ma este pontban öt órakor megkezdődik. A műsor különben a következő:

- Schönweitz: „Ave Mária,” — előadja a Svetits-intézeti tanítónőképző énekkara.
  - Tóth Kálmán élete és költészete; irta és felolvassa: Husz Lajos.
  - Tóth Kálmán a) „Levéltörédék” b) „Halál”; szavalja Leszó Irén.
  - Egyveleg Tóth Kálmán dalaiból: éneklő a Svetits intézeti tanítónőképző énekkara.
  - Giordani: „Caro mio ben” . . . gondonkán előadják: Pálffy Piroška, Füredi László és Hoffmann Pál; harmoniumon kíséri: Piri-bauer Ferenc.
  - „Liszt Ferenc mint ember és mint művész” szabad előadás; tartja Füredy F. Gusztáv, zenekonservatóriumi titkár, a zene-történet előadója.
  - a) Liszt: „Concert-Etude,” 2. sz. (F moll).
b) Rubinstein: „Barcarole” 5. sz. zongorán előadja: Füredyné Halácsy Margit, zenekonservatóriumi tanár.
  - Evezáró beszéd; tartja Lóky Béla dr a rendező bizottság elnöke.
  - Népdalok. Előadja Magyar Imre és fia zenekara.
- Ezen rendkívül nagyszerűnek ígérkező este jegyek kaphatók Antalffy József könyvkereskedésében.

— **Merénylet egy pap ellen.** Az aradmegyei Nadab községben lelkészkedik Laurenciu Tivadar görögkeleti pap. Laurenciu a választások alatt a kormány pártjához szegődött és ezért a román legények nagyon megharagudtak reá. Két ismert román agitátor, Djema Mitru és Djema Tivadar merényletet terveztek a pap ellen. Tegnap délután meglesték Laurenciut háza előtt, botokkal ütni kezdték, majd a földre teperték és fojtogatták. Popeseu Kornél főbírtokos kimentette a lelkészt támadói kezéből és az eszméletlen embert lakására vitték, a hol most orvosi ápolás alá vették. A két merénylőt letartóztatta a csendőrség.

— **Halottak:** Simon Sándor ref. 45 éves, Fülöp Mihály ref. 2 éves, Kiss Julianna ref. 6 éves.

— **Baleset a Miklós-utcán.** A Miklós-utcán tegnap délelőtt egy fordulónál felborult egy szalmásszekér. A szalma tetején ülő Kovács Gáborné leesett a szekér tetejéről és a kövezeten súlyos belső sérüléseket szenvedett. A szerencsétlenül járt asszonyt az előhívott mentők beszállították a kórházba.

— **Háztulajdonosok figyelmébe!** Mielőtt házi csatornáját elkészítené, ne mulassza el árajánlatát kérni az Első Debreceni Vasbetoncső gyártól, ahol állandóan raktáron vannak nagymennyiségben erős, drótbetétes csövek, portland és más cement s minden e szakbavágó s nagy óriási mennyiségben.

Hunnia képei szépek!

Hunnia képei olcsók!

Hunnia képei tartósak!

Hunnia levelezőlapjai szenzációsak olcsóságban és kivitelben.

Hunnia műterem a PIAC- és CSAPÓ-UTCA SARKÁN az utcai oldalon van.

Hunnia modern berendezésű és fényképeszeti műterem.

KOVÁCS CYULA

műbutorgyáros

BUTORCSARNOKA

megnyilt.

Hunyadi utca 17. sz.

Demetrovics palotában.

Csak azért is jogász pincérek!

Megkötötték a szerződést.

Strausz Miksa keszthelyi vendéglős tudvalevőleg írásban is megkötötte már a szerződést azzal a tizenöt egyetemi hallgatóval, aki a nyár folyamán vendéglőjében elfogja látni a pincéri teendőket. Ebből az alkalmából olyan nyilatkozatot tett egy újságíró előtt, amelyeket bizonyára érdeklődéssel fogad majd a közönség.

A diákok szerződéséből Strausz a magyar fürdőéletnek jelentékeny föllendülését várja, mert csaknem biztosra veszi, hogy az intelligens fiatal emberek működése a közönség osztatlan tetszésével s megelégedésével fog találkozni. A szerződött 15 diákpincér már június 25-én elfoglalja pozícióját, hogy így idejük legyen magukat a teendőkre belegyakorolni. Öt napon keresztül úgy elméleti, mint gyakorlati kiképzést fognak nyerni, ami tökéletesen elegendő lesz.

Strausz a revier-szisztémát hozza be a vendéglőjében. Mindegyik diák 5—5 asztalt kap, amelyeket minden tekintetben maga lát el. A többi asztalhoz semmi köze. Az ételleket nagy fatálcán hordják majd körül s így a vendégeknek nem kell a től félni, hogy a nyakuk közé zudul a mártás. A főlszolgáló diák-pincérek ruhája sötét öltöny lesz fehér kötényvel. A munka reggel 8-tól este 11 óráig tart, persze pihenővel. Tizenegy órakor a fiatalembereknek föltétlenül nyugovóra kell térniök. Holmi lumpolás ki van zárva.

A vendéglő minden pontján feltűnő táblák hirdetik majd, hogy borralalót nem fogad el a főlszolgáló személyzet, de igenis,

udvarias bánásmódra reflektál a közönség részéről.

Érdekes, hogy az egyetem jogi dékánjának tilalmát egyáltalán nem veszi figyelembe a fiatalság. Strausz a szerződés aláírása előtt figyelmeztette a diákokat, hogy szívesen feloldja őket adott szavuk alól, ha a dologból bármi kellemetlenség is érhetné őket, de azok gondolkodás nélkül siettek aláírni a szerződést s boldogok voltak, hogy az 500 jelentkező közül ők lettek a választottak.

A tizenöt elszerződött diák között van hét orvosanhallgató, három műegyetemi hallgató s öt jogász.

Figyelemreméltó intézkedése Strausz vendéglősnek az is, hogy pincérjei részére megköveteli az ur titulusát. A vendégeit irásban is, szóval is meg fogja kérni, hogy a főszolgálat diákokat urnak szólítsák. Így hát az önérzetük se szenved csorbát a fiatalembereknek.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Templomi betörő.** A debreceni kir. törvényszéknél tegnap tartott főtárgyaláson 6 havi börtönrre ítélte Hári Menyhért püspökadányi születésű, rovott multu napszámost, Hári még a mult év december havában betört Mildner Béla róm. kath. plebános borházába s onnan máshoz hozzáférni nem tudván, ellopott egy 12 korona értékű tajtékpipát. Később felhasználva a déli harangozás idejét, a nyitott ajtón a templomba lopózott s feltörve a szegények perselyét abból egy izben 25 koronát, más izben 20 koronát vett ki. A másodszeri lopáson azonban rajta vesztett, mert elfogták s átadták a csendőrségnek. A tárgyalás folyamán beismerte tettét s az ítéletben úgy ő, mint a kir. ügyész megnyugodott.

§ **Zsarolás.** Márkus Sándor mezőtelegi lakost 30 korona pénzbüntetéssel sujtotta a kir. törvényszék. Nevezett egyén ugyanis egy tüzeset alkalmával hamis információval élt s hogy a tűzkár biztosítási összeget magának szerezze meg, azt állította Kuffer Jenőről, hogy az a könyveket meghamisította. Kuffer feljelentette Márkust, és a tárgyalás folyamán beigazolódott, hogy hamis dolgokat állított Kufferről.

TÁVIRATOK.

Az albán lázadás.

Török csapatok mozgósítása.

Szalónki, március 29. Pristina közelében kis szerb bandák megtámadták a török határőröket. Két katona elesett. A szerbek veszteség nélkül megmenekültek.

Szalónki, március 29. Egy körülbelül négyezer főnyi malisszor csapat több török őrházat hatalmába kerített. Harminc katona elesett, huszat elfogtak. Most a malisszorok a tuzi körüli őrházat ostromolják. A szkutarii vilajetben a helyzet komoly. Menekülő arnauták a határon montenegróiakkal szövetkeznek. Valószínű, hogy a lázadás terjedni fog Konstantinápolyból négy zászlóalj Torku Sefket basa parancsnokságával Szkutariba fog menni.

Szalónki, március 29. A hivatalos cáfolatok és az észak-albániai helyzet kedvező feltűntetése dacára a helyzet napról-napra jobban elmérgesedik úgy, hogy a kormány ismét élesebb intézkedésekhez kénytelen nyulni. A hadügyminiszter ideérkezését holnapra várják. Vezetőkörök Ipekből és Djakovából komoly jelentéseket kaptak, amelyek szerint arnauták mindenütt ellenséges magatartást tanúsítanak a hatóságok és a katonasággal szemben. A malisszorok áruló magatartása következtében egyelőre két zászló-

aljat indítottak el Ipekből Guzinjébe. A határmenti lakosságot, különösen a mohamedánokat sietve felfegyverzik.

A Reischrath feloszlata.

Bécs, március 29. A képviselőház feloszlata most már befejeztetett. A kérdés csupán az, hogy mikor történjék a feloszlata és mikor válasszák az új képviselőket. A pártok egy része azt szeretné, hogy ha már most megtörténék a feloszlata és júniusra kiírják a választásokat, mert így elkerülnék a hosszú választási agitációt, ami tömerek pénzbe és izgalomba kerül. Legtöbben azonban az őszi választás mellett maradnak, mert attól tartanak, hogy nyáron a polgárság távollétében a szocialisták és a radikálisok kerülnének túlsúlyra.

Báró Bienert miniszterelnök most a tartományi helytartókkal tanácskozik a választás időpontjának megállapítása végett. E tanácskozások után — valószínűleg már holnap — a miniszterelnök kihallgatáson jelenik meg a király előtt és ekkor történik meg a döntés a Reischrath feloszlata és a választásoknak időpontja felett. Jellemzi a helyzetet az is, hogy a kormány most s cseh tartományülést is fel akarja oszlatni, mert mindaddig nem látja biztosítottak a békét Ausztriában, míg a cseh tartománygyűlés nem intézik el a cseh-német viszályt.

A tizennegyedik paragrafust már legközelebb igénybe veszi a kormány. Elsősorban életbelépteti a büdzséprovizóriumot és az ujoncjavaslatot, azonkívül a delegációban megszavazott költségek fedezésére, — miután a kölcsönjavaslatot a tizennegyedik paragrafussal nem lehet életbe léptetni — folyószámlakölcsönt vesz fel a bankoknál.

Schlichting alezredes merénylője.

Konstantinápoly, március 29. A Schlichting báró elleni merénylőről még a következőket jelentik:

Amikor Schlichting alezredes, aki két hónap óta van Konstantinápolyban és akinek a családja még Németországban lakik, tegnap reggel belépett a parancsnoksága alatt álló ezrednek a kaszárnyájába, a neki tisztelgő őrnök, ki fegyverét ferdén tartotta, ezt a vállán egy rántással megigazította. Amikor a tiszterre a másik őrhöz fordult, hogy ennek a fegyverét is megigazítsa, ez a katona, egy Resul nevű albán, ki egy szót sem ért törökül, azt hitte, hogy a tiszt bajtársát megsértette és őt is meg akarja sérteni, mire lekapta a fegyverét és rálőtt a tisztre. Schlichting alezredes először észre sem vette, hogy el van találva és azt kérdezte: „Mér lő ez az ember?” A következő percben összeesett.

Konstantinápoly, márc. 29. Nem keil különösen kiemelni, hogy az albán Resul merénylete minden politikai ok nélkül szükölködik és hogy egy örült ember tette volt. Az egész török sajtó ma reggel annak a főfogásnak ad kifejezést s azt a reményét fejezi ki, hogy a tegnapi gyilkosság nem fogja megzavarni a Németországgal való jó viszonyt. Katonai körökben azt hiszik, hogy Mahmud Sefket basa a kamara mai ülésén ünnepies nyilatkozatot fog tenni és hitelt fog kérni, hogy a meggyilkolt német alezredes családjának anyagi helyzete biztosítottassék.

Az új olasz kabinet.

Róma, március 29. A hivatalos lap jövő csütörtökön közli az új miniszterek listáját. A kormány a következőképpen alakult meg: Elnökség és belügy: Giollitti, külügy: Szan Giuliano, kincstartügy: Tedesco, pénzügy: Facta, hadügy: Spingardi tábornok, tengerészetiügy: Cattoliaax tengernagy, közmunkaügy: Sacchi, közoktatásügy: Aldaro, földmívelésügy: Litti, posta és táviróügy: Calizano, igazságügy: Aprili.

A konfekciós munkások sztrájkja.

Bécs, március 29. A konfekciós üzletek megegyeztek munkásaikkal. Az egyezség értelmében a munkások legkisebb bére napi 2.10 korona lesz, amely négy koronáig emelkedik. E béremelés következménye a ruha árának emelkedése lesz.

KÖZGAZDÁSAG.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, március 29.

5—10 fillérel kisebb áron elkelt néhány ezer métermázsza buza. Rozs tartott, zab, tengeri változatlan.

Gyenge megnyitás után, ami a kedvező időjárással volt kapcsolatban, megszilárdult a határidőpiac iránya. A gabonaneműek a kulisz vásárlásai nyomán 5—10 fillérral javultak. A forgalom élénk volt.

Az árak 50 kilogramonként

buza apr. . . . . 11'43—11'51.

buza máj. . . . . 11'27—11'33.

buza okt. . . . . 10'74—10'73.

rozs apr. . . . . 8'14—8'21.

rozs okt. . . . . 7'95—7'97.

zab apr. . . . . 8'57—8'60.

zab okt. . . . . 7'23—7'26.

tengeri máj. 1911. 5'58—5'61.

Tengeri juli 1911 5'76—5'78.

Értéktözsde. Osztrák hitelrészvény 675—
Magyar hitelrészvény 862—

REGÉNY.

A régi jó világból.

Folytatás.

Másnap aztán délelőtt és délután is Pozsáréknál időzött.

Pipaszó mellett egyről is, másról is jóízűn beszélgetett.

Meg arról is ejtett egy-két beburkolt szót, hogy szeretné, ha közel atyafiságha lépnének.

Szóval, oly édes száju barátságot mutatott irántuk, hogy nem ezen egyenes lelkű, hanem csak hozzá hasonló indulatu embereknek juthatott volna eszébe, hogy mindez csupa merő állítás, képmutatás, hazugság.

Estefelé aztán hazament.

Azt mondta, dolga van otthon.

És mielőtt távozott, nyájasan kezét szoritott a Pozsárral, kit meghítt, hogy estére hozzá jöjjen; majd együtt olvassák el, mit hoz a kurrens; alig tudott távozni az ő kedves jó barátjától.

Mikor aztán már végkép besötétedett, befordult a konyhába, egy jó nagy eleven szemet nyomott a pipájába és hatalmasan eregette a füstöt szájából.

Magda asszony még figyelmeztette, vigyázzon a pipára, még szerencsétlenség történhetik, amire ő nevetve mondta, hogy ebben a faluban nem szokott a veres kakas felrepülni.

Már vagy 20 esztendeje, hogy utószor tűz volt.

Aztán még egyszer megtapogatta belső zsebét, ha ott vannak-e a kulcsok.

Folytatjuk.

AKI MEG NEM KAPTA MEG AZ
50 ik Idényrtesítőket, kérje
 annak bérmentes beküldését.
KUNZ ÁRUHÁZ
 Budapest, V. Bécsi-utca 6.

Első segítséggel teljes gyógyulást elér a **Tordy-féle Király tea** akad. Étvágytalanság, székrekedés, emésztési zavarok, rosszullét, szóval gyomor- és ebből eredő bajokban gyorsan hat. Epe, máj, vesébaaj cőven, hosszabb használat után segít Hurutos bántalmakat eloszlát, gyógytárban csomagja 50 fill. (10-15 használatra), Tordy-mérv nélküli, rozsz hamisítvány. Készíti: Tordy Gy. okl. gyógyszerész, Budapest, Üllői-ut 89. szám alatt.

Royal amerikai írógép
 olcsó és jól
 Kérjen szívesen árjegyzéket Kovács A. és Tsa cégétől
 Budapest, V. kerület, Nádor-utca 26. szám.

Védjegy
Jól jár, ha
 tudomásul veszi, hogy újabb utánozók
 a valódi
Palma-kaucsuk-
cipősarok
 mindenütt ismeretes, jellegzetes dobozait. Az utánozott dobozokban természetesen csak közönséges gumisarkok vannak, jól teszi tehát, ha károsodását megelőzendő, a valódi Palma-kaucsuk-cipősarok minden dobozán látható védjegyére ügyel!
 Védjegy

Nincs többé tyukszem!
 Használja mindenki a **Martin-féle tyukszem-tapaszt**, mely 4-5 nap alatt a legrégebb, legmakacsabb tyukszemet, mindenféle szemölcsöt és bőrkeményedést fájdalom nélkül biztosan eltávolít. Ezen éveken át kipróbált tyukszemirtőszert kapható a feltaláló és készítőnél **MARTIN TAMÁS** gyógyszerésznél Ujpest, Kossuth- és Deák-utca sarkán. Egy doboz ára csak 1 korona. Valódi csak az a tapasz, mely a feltaláló aláírása és pecsétje alatt jön forgalomba.

Dr. BOROVSKY-féle **Felőlmulhatatlan házi szer**
BOROLIN
 gümőkóros, izom- és ideg-fájdalmak, köszvény, csúsz-, ischias-, derék-, láb-szagatások, hátszurások és égési sebek megszüntetésére. Kifünő fertőtlenítő szer, maga az olajrész egyben óvszer is. Kapható mindenütt.
 1.20, 2.- és 250 koronás üvegekben. Előállítását: **Dr. Borovszky R. orvos és Borovszky K.** Budapest, II. kerület, Fő-utca 76. szám.

Aki **gyomor-fájós, bélbeteg, étvágytalan**, lesoványodáshoz hajlandós, használja a számos év óta jónak bizonyult **gyomorsót, Schaumann** gyógyszerésztől **Stockerauban**.
 Aki **szabályozni és épségben akarja tartani jó emésztését, használja a Schaumann-féle gyomorsót**, tapasztalni fogja, hogy más szerek ellenében mily jól érzi magát.
 Gyomorsó eltávolítja azonnal a fölösleges **gyomorsavat és előmozdítja az emésztést**. Egy doboz ára **1 kor. 50 fillér**.
 Gyomorsó-pasztillák kényelmes s kellemes, ugyanazon hatást teszik, mint a gyomorsó. — Ára tarsolyonként phialával a 10 gyomorsó-pasztillával **kor. 1.50**. Postai szétküldés jegyevesebb 2 doboz megrendelésnél — utánvétellel.
Schaumann gyógyszerész
Stockerauban.
 Kapható minden gyógyszertárban.

5 szobás elegáns, részben modern részben antik
lakásberendezés

teljes felszerelés, szőnyegek, csillárok és nappel együtt összesen vagy részletekben is azonnal eladó. Andrásy-ut 35., II. 12. Regguli 9-től este 6-ig megtekinthető.

Saját szabadalmazott gőzgéppel
poloskairtást felelőséggel
 ugyisint **lakások pormentesítését** is, villany porszívó géppel elvállalom.
KISS GYULA, Csapó-utca 44. sz.

Jegyezze meg magának pontosan azt, hogy a
PATHEPHON
 a legjobb és legtökéletesebb beszélő-gép a mely csak létezik.
 Tü nélkül játszik, a émezeket nem karcolja és nem rongálja.
 Követelje határozottan, hogy a kereskedő Önnek egy tü nélküli Pathephonon játszon.
A PATHÉ FRÈRES, PARIS
 világhírű cég gyártmánya.
 Minden jobb kereskedőnél kapható.
 Katalógus ingyen és bérmentve.
Remek új magyar felvételek.
PATHÉ FRÈRES
 WIEN, I.,
 KOLOWRAT-RING 9.
 Paris, London, Wien, Berlin, Moskva, Szt. Petervár, Odessa, Brüsszel, Amsterdani, Barcelona, Milánó, Lisszabon, Bombay, Calcutta, Singa-pore, Shangai, Tokio stb.

Nyári gondozásra.
Hűtőházak Debreczenben.
 Nyári gondozásra.
 Szőrméket szőnyegeket és ruhaneműket hűtőházainkban molykár elleni megóvásra elvállalunk, ahol 7 fok hidegben lessz megerőrizve, felesleges tehát kellemetlen szaga anyagokkal, mint pl. naftalin, kámfor és molyporral sokáig használhatatlanná tenni ruháinkat.
 Beraktározásra elvállalunk:
Férfi és női Bundákat
Férfi és női szőrmekabátokat, bekecseket,
Diszruhákat,
Szőnyegeket,
Függönyöket
 és minden molytól óvandó ruhaneműeket.
 Tűzkár ellen bebiztosítva csekély díjért tisztán őrizzük meg. Meghívásra érte küldünk, a háztól elhozzatjuk.
Telefon 820. Telefon 820.
 Vendéglősök, Hentesek és Mészárosok műjegygyára
részvénytársaság. Salétrom-u. 30.

Ágytollat
fertőtlenítve tisztít
Díjtalan el- és hazaszállítás!

HRABÉCZY

Széchenyi-utca 42.

Telefon 323.

Fiókok: Hatvan-u. 11., Csapó-u. 30.

Apró hirdetések.

Reform fűzők a legdivatosabb kivitelben, ugy-szintén saját készítésű bálí bőrkeztűk, hosszú selyem keztűk, legolcsóbb árban Nagy Andrásnál Kistemplom mellett.

28 KRAJCÁRÉRT fejel férfi vagy női harisnyat BENYATS EMIL villanyerőre berendezett harisnygyára. Debrecen, Tiszapalota.

VESZÉLYMENTES önberetválkozó készülékek, ollók, zsebkések, pénz, szivar és cigaret-tárczák, ridikülök, nyakkendők, zsebkendők leszállított árakon beszerezhetők Márton Gyula rövidáru üzletében Piac-u. 9. 3

Kifutó fin lapunk szerkesztőségébe felvétetik.

Szőlővessző eladás. Rizling, Ezerjő, Kövidinka 42 faj csemege megrendelhető Molnár Lukácsnál Debreczenben és 1908. évi kitűnő borok eladók hordónként.

Ákáczzölőkarót, I. rendű, 2 méteres, 20,000 db. egészben, vagy részletekben elad a hosszupályai-uradalom tisztartói hivatala. Hosszupályi (Bihar.-m.)

Házmasternek kerestetik gyermektelen házaspár fizetéssel. Cim a kiadóhivatalba.

Csizmadiamesterek csizmaszárba való papirost kiló és mázsánként olcsón beszerezhetik Horovitz Zsigmond papirtüzetében Piac-utca 12.

Feltalálók, bármely eszmét olcsón kidolgozom szabadalmaztatásra. Ems. Petrozsény, Deák-bánya.

Házilag főzött különleges baracklekvárnak kilóját 2'40, mézédés szilvalekvárnak 1'—, papírhéju dió postakosaranként 4 koronáért szállít Gyümölcskivitel Csongrádról.

Rayonképviselők ügynökök és representabilis viszontelárusítók, kiknek nagy ösmeretségük van jobb izr. körökben, egy szabadalmazott kegyeleti újdonság értékesítéséhez kerestetnek. Csakis jó megjelenésű kauczióképes acquisiteurök lesznek figyelembe véve. Havonta 1000—1200 korona jövedelem. Molnár M. Lajos szerkesztő Budapest, Rottenbiller-u. 10. Prospektusok ingyen.

Postakosár fajalma franko 2'50 korona. Elek Kálmán, Sajtószentpéter.

Értesítés.

Goldstein

Karolin

első debreceni orvosilag elismert

mellfűző

mütermét saját házába

Miklós-u. 5. sz. alá

(megyeházzal szemben)

helyezi át.

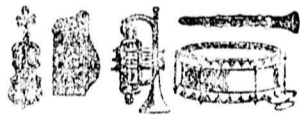
Miért is a raktáron levő legújabb szabású **fűzők** leszállított árban kerülnek eladásra.

SZENDRŐ SÁNDOR

zongora és hangszerkészítő

Debreczen, Batthyányi-u. 22. sz.

Zongora, gramfon, mindennemű **vonós és fuvóhangszerek, cimbalnok,** hangszer alkatrészek és hangszer felszerelési cikkek áruháza és ipartelepe. **Zongora és pianínó kölcsönző (Lérbeadó) intézet.** Hegedük és hegedü-felszerelések, római hurok, valamint **gramfonok és gramfon-lemezek** nagy raktára. **Zongora és hangszer műhely.** Zongora és cimbalom hangolás. **Telefon 729. Alapított 1876.**

Eladó tanya

19 hold földdel

a Halápon.

Értekezhetni: Arany János utca 19. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Konyáron — Biharmegyében — egy-két emeletes motor üzemre berendezendő malmot építettek. Az építkezési munkálatok keresztül vitelére árlejtést hirdetek. Ajánlat tehető külön a beton, kőműves és ács munkákra, valamint egyetemlegesen az egész munkálat keresztül vitelére.

A tervrajz és építkezési feltételek 1911. évi április 2-ig a konyári lelkészi hivatalban megtekinthetők. Ajánlat tehető **április 5. reggel 8 óráig,** ugyanaz nap **d. e. 10 órakor** pedig nyilvános szóbeli árlejtés tartatik, amikor is az ajánlattevők a körülbelüli vállalati összeg 10%-át 3000 koronát készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban letenni kötelesek.

Konyár, 1911. március 27.

Hegedüs Ferencz,
lelkész.

Pályázati hirdetmény.

A „Gazdasági és kereskedelmi bank szövetkezet” a következő állásokra nyit ezennel pályázatot:

1. Egy mérlegképes, szövetkezeti és biztosítási ügyekben teljes jártassággal bíró könyvelői állásra 1500, szóval Egyezeröttszáz korona évi fizetéssel és a szokásos osztalékrészesedéssel.

2. Egy pénztárnoki állásra 1000 szóval Egyezer korona évi fizetéssel és a szokásos osztalékrészesedéssel, 3000 korona óvadék letétele mellett.

3. Egy szolgálai állásra havi 70 korona fizetéssel 500 korona óvadék mellett.

Sajátkezüleg irt pályázati kérvények dr. Sajó Béla ügyvédnél (Szent-Anna-utca 5.) **április hó 6-ig** nyújtandók be.

A „Gazdasági és kereskedelmi bank szövetkezet” igazgatósága.

PALACE
SZÁLLODA

Budapest, Rákóczi-ut 43.

RENDES SZIDOR
személyes vezetése.

150 fényesen berendezett szobával, külön lakosztályokkal, a legmagasabb igényeknek megfelelően felszerelve. Szobák 4 koronától.

A szálloda éttermeiben **kolozsvári Pongrácz Lajos** esténként **hangversenyez.**

Elsőrendű magyar és francia konyha.

Teljes pensio 10 koronától.

Pilseni sör.

Elsőrendű borok.

Untereiner János volt alsó-tátrafüredi vendéglős vezetése alatt.

Sürgöncim: **Palacehotel, Budapest.**